

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 8

Penktadienis, Vasario (February) 22, 1963, Toronto, Ontario

M E T A I XXXII

Šiaurinės Ontarijos Miško Kirtėjai Sutiko Grįžti Darban Senom Sąlygom

KAPUSKASING. — Šiaurinės Ontarijos miško kirtėjai sutiko su savo unijos lyderių susitarimu su kompanijomis baigti streiką ir pradėti darbą senomis sąlygomis, kurias nutatė jau išsibaigus sutartis, o ginčijamus klausimus pavesti išspręsti arbitracijos tarybai. Tarybos sprendimas bus privalomas abiems pusėms.

Streikas truko 33 dienas. Paskutinėmis dienomis streikieriai apturėjo skaudžius smūgius iš neprigulmingųjų, kurie tris streikierius nušovė ir 9 sužeidė. Streike dalyvavo 1-500 darbininkų, samdomų Spruce Falls Power and Paper Co. Ltd. čionai ir Kimberly-Clark Canada Ltd. apie 180 mylių į vakarus nuo čia.

Streikieriai reikalavo sutrumpinti darbo savaitę nuo 44 valandų iki 40 valandų ir pakėlimo atlyginimo, kad algos nesumažėtų, ir kitų pagerinimų. Šiuos klausimus spręs arbitracijos taryba.

Policija laiko suėmusi 19 neprigulmingųjų, kurie kaltinami nekaptaline žmogžudyste. Ji buvo suėmusi ir 199 pikietininkus, bet jie visi paleisti po užstatu. Unija užstačiusi po \$200 už kiekvieną.

Tas faktas, kad darbininkų reikalavimus spręs arbitracijos taryba, nekelia džiaugsmo miško kirtėjų tarpe. Bet gerai tiek, kad kompanijos buvo priverstos sutikti pildyti arbitracijos sprendimą. Jei darbininkai daug nelaimės, tai nors bus priverstos kompanijas pasirašyti naują sutartį.

Nauja Avantiūra Atlanto Vandenyne

PORT OF SPAIN, Trinidad. — Venezuelos komunistai, kaip anuo metu portugalai, įvykdė perversmą Venezuelos prekybiniame laive ir paėmė į savo rankas. Jį gaudė Venezuelos ir JAV kariniai laivai, bet jam pavyko pasprukti iš jų ir pasiekti Brazilijos vandenį.

Komunistai tai padarę tikslu atkreipti pasaulio atydą į Venezuelą, kur žmonės veda kovą prieš diktatorių, kuris nutarė lankytis Jungtinėse Valstijose.

Laivą komunistai atiduosią Brazilijos autoritetams.

Streikas susidūrė su dideliais sunkumais. Neprigulmingieji, kurių apylinkėje yra apie 1,000, nenorėjo kooperuoti su streikieriais, kurie prašė susilaikyti nuo pristatymo medžiagos įmonėms. Kompanijos galėjo operuoti ir dėl to nenorėjo skaitytis su streikieriais.

Dabar ir vieni ir kiti turės pasispausti, kad išvežus medžiagą iš miško, kol oras nesušils. Kai atleis, bus sunku dirbti, o vietomis ir visai neįmanoma.

Generolas Sako H Bombų Nereikalinga

TORONTO. — Generalmajoras W. H. S. Macklin, buvęs Kanados generalinio štabo viršininkas, teigia, kad Kanadai nereikia nuklinių bombų.

Jis sako, kad nėra apsigynimo nuo tarpkontinentinių sviedinių. Kanados apsiginklavimas nuklinėmis bombomis nepridėtų prie Kanados apsigynimo.

Žmonija nuo karo saugo, sakė jis, taip vadinamas "deterentas", abiejų pusių pajėgumas atsismokėti tuo patim. O tokio "deterento" esą pakankamai Jungtinėse Valstijose. Perkėlimas keliolikos ar daugiau bombų į Kanadą padėtų nepakeistų.

Jeigu Kanada įsileistų nuklines bombas, tai atidarytų duris ir kitoms šalims įsileisti nuklines bombas. Padėtis pasaulyje ne pagerėtų, o pablogėtų.

Kas liečia "bendrą kontrolę", sako jis, tai "grynas munšainas", nesvarbu, kas apie tai kalba.

Ir Vėl Dinga Amerikiečių Paleistas Satelitas

CAPE CANAVERAL. — Kaž kur kosmose dinga amerikiečių paleistas aeronautikos ir erdvės administracijos satelitas, vardu "SymCom". Satelito buvo įtaisyta elektroninė telefonų stotis susisiekti tikslams. Mokesčių mokėtojams jo pagaminimas ir pametimas kainavo \$21,000,000.

Už kelių valandų po paleidimo satelitas liovėsi davęs ženklus ir kaž kur kosmosu nulėkė savo keliais.

KUBOS BĖGLIAI FLORIDA VARO BANKRUTAN

MIAMI. — Floridos gubernatorius Farris Bryant kreipėsi į kitas valstijas, kad padėtų šelpiti atbėgusius iš Kubos bėglius. Girdi, Floridoje jų tiek užsikimšę, kad valstija nebepajėgia visų sušelpiti. Vien tik į Miami miestą jų pribėgo apie 155,000. Ir beveik visi reikia maitinti.

Iki šiol iš Floridos į kitas valstijas bėglių tepersikėlė tik apie 50,000. Gubernatorius mano, kad bažnyčios ir labdaros draugijos turėtų daugiau susirūpinti rasti jiems darbus, gyvenimo vietas, nes viena Florida nuo jų baigia užduoti.

Jungtinės Tautos Nepaiso JAV Protesto

NIUJORKAS. — Nežiūrint JAV protestų, Jungtinių Tautų maisto ir agrikultūros organizacija sutarė Kuboje organizuoti bandomąjį ūkį, kurio tikslas bus — išbandyti šalyje auginti įvairias žemės ūkio kultūras. Vadinas, kad Kuba žemės ūkį sujvairintų, kad be cukrinių nendrių augintų kviečius, bulves ir kitokias kultūras.

Organizacija šiam reikalui numato išleisti mažiausia \$3,000,000. Vien tik bandomojo ūkio suorganizavimas ir užlaidymas organizacijai kainuos daugiau kaip milijoną dolerių. Ir jeigu viskas gerai išeis, Kuba iš to turės pusėtinai naudoti.

Tokio ūkio organizavimas Kuboje buvo numatytas seniai. Bet 1961 metais gegužės mėn. Jungtinėms Valstijoms pasipriešinus, reikalas buvo atidėliojamas net iki dabar.

Amerika priešinosi, nes, girdi, tai rėmimas Kubos ekonomikos, prieš ką JAV yra griežtai nusistačiusios ir nesutinka, kad jos finansuojama Jungtinių Tautų organizacija pinigų piltų į Kubą.

Bet, kaip matyt, organizacija Amerikos priešinimasi ir protestus pastūmė į šalį.

LOS ANGELES, Cal. — Nuo didelių lietuvių pietinėje Kalifornijoje upės išsiliejo iš krantų ir pridarė daug nuostolių.

Esą Neatsakomingi, Kurie Žadą Panaikinti Nedarbą

NIAGARA FALLS. — Nedarbas Šiaurės Amerikoje matyti bus pastovus dalykas, kol ši santvarka egzistuos. Tokį tai vaizdą davė Ontarijos Darbo Federacijos konferencija čionai apšviestos klausimu.

Ralph Helstein, svečias kalbėtojas iš Čikagos, United Packinghouse, Food and Allied Workers of America unijos prezidentas, pareiškė, kad tie, kurie žada vienokiu ar kitokiu būdu panaikinti nedarbą Kanadoje ar Jungtinėse Valstijose, yra neatsakomingi žmonės. Jie kalbą taip sau, visai neturėdami supratimo, ką kalba.

Jungtinėse Valstijose esą reikalinga nuo 50,000 iki 75,000

Biznieriai Nori Ipiršti H Bombas

TORONTO. — Čia biznieriai pradėjo vąj sukėlimui mažiausia \$15,000 tam, kad išpopuliarinti buvusio apsigynimo ministro Harkness pažiūras apsigynimo klausimu.

O Mr. Harkness, kaip žinia, pasitraukė iš Diefenbakerio kabineto už tai, kad Diefenbakeris nesiskubino apginkluoti Kanados jėgas nukliniais ginklais. Tai buvo pagrindinė jo rezignacijos priežastis.

Diefenbakeris ir Green (užsienio reikalų ministras) aiškina, kad jie nepriešingi nukliniam ginklavimui, tik laukia, ką tuo reikalu pasakys NATO pasitarimas gegužės mėnesį. Harkness ir liberalų lyderis Pearsonas negali laukti, jie nori ginkluotis dabar.

LOTYNAI KUBOJE MOKOSI KOMUNIZMO

WASHINGTON. — Amerikos oficialai praneša, kad Kuboje šimtai ir tūkstančiai Lotynų Amerikos kraštų jaunimo mokosi komunizmo. Baigę Kuboje politines mokyklas grįžta į savo gimtines ir skleidžia komunistinę ideologiją tarp savo tautiečių.

Amerikos dešinieji mano, jog tai neleistinas dalykas. Toleruoti, kad iš Kubos spinduliuotų subversyvės idėjos į kontinentą, tai esą būtų didžiausias Amerikos žioplumas. Tam, girdi, reikia užkirsti kelią.

naujų darbų į savaitę. Tas esą visai neįmanoma prie esamos padėties.

Darbininkams kyla reikalas trumpinti darbo savaitę. Ir ne dėl to, kad turėti daugiau laisvo laiko poilsiui, bet kad padarius vietos dirbtuvėse bedarbiams. Bet ir ši priemonė yra tikrai pagelbinis metodas.

Automacija, nauja technika stumia darbininkus iš darbo be pertraukos. Darbininkams kyla užduotis ne tik išlaikyti darbus, bet ir prisitaikyti prie automatizacijos. Tai yra, lavintis naujų specialybių, kurias iškelia automacija. Unijos turinties spausinti samdytojus padėti darbininkams šioje srityje.

Darbininkai negalį pastoti kelio automatizacijai. Jie turį tikrai žiūrėti, kad ta automatizacija nepalikytų jų toli užpakalyje, ypač bedarbių eilėse be perspektyvos kada nors gauti žmoniškesnį darbą.

Perėjimas į automatizaciją, kalbėtojai sakė, turi būti pakeliamas visos visuomenės, o ne vien tik tų, kurių darbai išnyksta. Buvo siūloma reikalauti užtikrintos algos tol, kol galų gale tiems darbininkams bus surasta nauja vieta gamyboje.

Esą tokių korporacijų, kurios neskubančios įvesti automatizaciją, kol surandama vieta darbininkams, išstumiamiems automatizacijos. Bet tokių esą mažai.

Francūzai Ieško Suokalbininkų Vado

PARYŽIUS. — Francijos policija padidino veiklą ieškodama tūlo George Witino, kuris esąs priešakyje suokalbininkų, norinčių nužudyti prezidentą De Gaulle.

Buvo sudarytas naujas planas nužudyti prezidentą De Gaulle jam atsilankius į militarinę mokyklą, tik suokalbis buvo laiku atidengtas ir sutrukdytas. Suimti keli karininkai.

Tai šitie suokalbininkai darę bandymą nužudyti prezidentą praėjusiais metais rugpjūčio mėnesį.

Dabartinu metu suokalbininkų planus išdavęs vienas karininkas, kuris buvęs pakalbintas padėti įvykdyti suokalbi.

Iš Kanados Gyvenimo

Bedarbių skaičius sausio mėnesį buvo jau 541,000. Tai virš pusės milijono. Ir tas sudaro 8.3 procento visų dirbančiųjų.

Bet tai esąs normalus dalykas. Pernai buvę keliais tūkstančiais daugiau.

Vargu atrodo normaliu dalyku bedarbiams, kurie turi verstis iš nedarbo apdraudos. Tiesa, kad nuo bado gal jie apsigina, bet kokia jų ateitis? Ypač jeigu tas kartojasi kiekvieną žiemą.

Kanados laikraščiai labai pasipiktino amerikiečių žurnalu, kuris įdėjo labai negražią mūsų šalies premjero karikatūrą ir negražiai aprašė. Ir ne tik laikraščiai, bet ir aplamai visuomenė piktinasi.

Politika yra politika, bet kuo kalta žmogaus išvaizda?

Atrodo, kad amerikiečiai tikrai pyksta ant Diefenbakerio, kam jis nešokinėja pagal jų muziką.

Amerikiečiai kelia viršun ir tą faktą, būk Diefenbakeris leidęs tik 8 skridimus su nuklinėmis bombomis, kai tuo tarpu amerikiečiai norėję kelių šimtų, laike Kubos krizio.

Pilietybės ir imigracijos ministerija pranešė, kad Skandinavų šalių vizitoriams nereiks vizų. Danijos, Švedijos, Norvegijos ir Suomijos piliečiai galės lankytis Kanadoj ir išbūti iki 3 mėnesių be vizos, tik su užsie-

nio pasu.

Tas esą daroma palengvinimui judėjimo užsieniečių, kurie nori lankytis Kanadoje.

Dabar paaiški, kad vyriausiu suokalbiniu prieš Diefenbakerį buvo George Hees. O kaip jis kryžiuojosi, kai jis buvo užklaustas, ar ištikro, kad jo namuose buvo pasitarimai, nukreipti prieš Diefenbakerį.

Jis su kitais ministrais norėję pakeisti Diefenbakerį, siūlant jam vyriausio teisėjo postą.

Diefenbakeris supykęs ir pareiškęs, kad Hees atstovauja didįjį biznį.

Netrukus, kaip žinia, Hees ir Sevigny išspruko iš ministrų kabineto. Hees net neketinąs kandidatuoti.

Visuomenės opinijos tyrinėtojai skelbia, kad 70% kanadiečių stovi už tai, kad Kinija būtų kviečiama dalyvauti nusiginlavimo pasitarimuose.

Tik 22 procentai mano, kad nėra reikalo. Kiti nereiškė jokios nuomonės.

Ištikro, koks gali būti nusiginlavimas be dalyvavimo didžiausios pasaulyje šalies.

Toronte atsirado nauja partija. Ji užsivadino: New Canada and North American Union Party. Jai vadovauja vokiečių emigrantas Fred Reiner.

Ši partija stovinti už ekono-

minį Amerikos kontinento apsi-vienijimą.

Bet ji narius skaito tuzinais.

Kanadietis

Trumpai Apie Viską

Kanados socialkreditorų lyderis Thompsonas nesutinka su savo pagalbininku Caouettu nuklinio ginklavimosi klausimu.

Caouettas visai nenori nuklinių ginklų Kanadoj, o Thompsonas sako, kad parlamentas turi sudaryti komisiją, kuri turėtų spręsti, ar reikalingi Kanadai nukliniai ginklai.

Havana praneša, kad sumiti 9 amerikiečiai, kurie šnipinėjo Camaguey provincijoje dėl Central Intelligence Agency.

Jie norėję patirti Kubos artilerijos dislokacijas.

Londono, Anglijoje, chirurgas persodino mirusio žmogaus inkstą 37 metų amžiaus žmogui su labai geromis pasėkmėmis.

Pirmu sykiu tokia operacija taip gerai pavykusi.

NATO ministrų konferencija įvyks Ottawoje gegužės 22 dieną.

Premjeras Diefenbakeris laikosi įsitikinimo, kad iki to laiko nėra prasmės Kanadai pasisakyti už nuklinį ginklavimąsi, kadangi toje konferencijoje būsią peržiūrėta, kuri šalis kokią rolę turi vaidinti NATO operacijose.

Romoje, Italijoje, gatvėmis demonstravo 1,000 gydytojų baltais chalatais, protestuodami, kad parlamentas neužtikrino jiems darbo iki 65 metų amžiaus.

Jie buvo paskelbę 24 valandų streiką.

Britanijos Komunistų Partija turi 33,08 narius. Per metus laiko paaugo 2,553 nariais.

Jaunųjų Komunistų Lygai priklauso 4,064 jaunuoliai. Ši organizacija per metus laiko paaugo 817 narių.

Prezidentas Kennedis esąs susirūpinęs Francijos prezidento De Gaulle veiksmis. Buvęs net pasikvietęs ekspertus dėl pasiteiravimo, ką reiktų daryti.

Patarėjai, kaip atrodo, neturėjo vienos nuomonės. Vieni reikalavę imtis griežtų priemonių, o kiti siūlę elgtis atsargiai, diplomatiškai.

Kanada pardavė Kubai 450 veislinių galvijų už \$200,000. Jie pasiūsti į Kubą iš Saint John praėjusią savaitę.

Per praėjusius 2 metus Kanada pardavė Kubai galvijų už \$4,000,000.

Britanijos Darbo Partijos nauju lyderiu išrinktas Harold Wilson. Jis laimėjo gaudamas

144 balsus prieš 103, kurie buvo atiduoti už jo oponentą.

Wilson sako, kad jeigu darbiečiai būtų išrinkti, tai jie panaikintų sutartį su JAV, pagal kurią Britanija prisiėmė polaris submarinus.

Nukliniai ginklai, sako jis, turi būti NATO kontrolėj.

BONA. — Sukako 30 metų nuo Hitlerio išgalėjimo Vokietijoje. Naujieji naciai laikė susirinkimus ir sakė revanšistines kalbas.

SAIGONAS. — Jungtinių Valstijų bomberiai "B-26" ir "T-28" raketomis šaudė į vietnamiečius partizanus, o helikopteriai gabenó kareivius į mūšio vietą ir metė padegamąsias napalmo bombas.

Tos bombos uždegė didelius plotus sausų ryžių šiaudų ir gaisras išsiplėtė, apimdamas kaimus.

Helikopteriai pristatė virš 2,000 vietnamiečių kareivių. O partizanai pašovė vieną bombanešį.

Minime Liūdną Dešimties Metų Sukaktį

Nuo Mirties

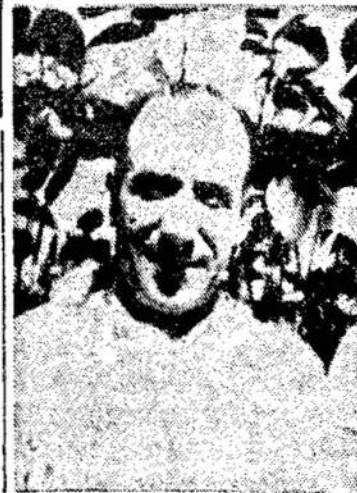
ANTANO ŠERPICIO
Mirusio vasario 4 d. 1953 m.

Su gallesčiu ir pagarba minime mūsų mylimą ir mūsų mylėjusį vyrą ir tėvą, bendrų idėjų draugą.

Zmona Genovaitė
Duktė Teresė ir žentas Henrikas
Sūnus Antanas ir marti Irena

Vasario 24 d. sukanka vieni metai nuo mirties vieno iš nuosirdžių Liaudies Balso rėmėjų

Kazimiero Radzišauskio

Velionis K. Radzišauskis nuo Liaudies Balso išleidimo visuomet jį prenumeravo, skaitė ir sulgysavo išgalės rėmė jo išlaikymą. Paskutinius trisdešimts savo gyvenimo metus gyveno iš labai kuklaus uždario pardavinėjant laikraščius prie dirbtuvių vartų ar karts nuo karto nepelningu gatvių kampų. Gyveno labai kukliai. Taipė, kad susirgus ar nelaimėi ištikus nebūtų kam nors sunkenybe. Buvo rimto būdo. Nuosirdžiausią draugystę palaikė su Kanados pažangiais lietuviais.

Prigulėjo Kanados Lietuvių Literatūros Draugijoje. Daug skaitė ir bendrai buvo apsišvietęs ir dvasiniai sesvyruojantis pažangus žmogus. Savo visą gyvenimą rėšo su Kanados darbininkų klasės reikalais ir taikos gynimu. Jis savo gyvenimo kelią garbingai atžymėjo su nuolatinu rėmimu darbo žmonių judėjimo, pažangios spaudos. Prieš virš 30 metų jį pažinojusiems draugams jis pakartotinai sakė, kad jei ką pavyks užgyventi ir palikti, tai paliks pažangios spaudos paramai. Tą jis nuosirdžiai ir išpildė. Mirdamas visas savo gyvenimo kuklias taupmenis, kas atliko nuo jo palaidojimo, testamentu paskyrė dėl Liaudies Balso.

Liaudies Balsas ir visi pažangūs lietuviai, o ypatingai jį pažinojusieji minime liūdną metinę sukaktį nuo mirties mūsų gero draugo ir didžiojo pažangios spaudos rėmėjo Kazimiero Radzišauskio.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 4-6917

Ką Mes Matėm ir Girdėjom Lankydami T. Lietuvoj

Stasys Repšys

(Tęsa)

Kaune

Iš Druskininkų lygiu plentų mūsų autobusiukas "Latvija" riedėjo Kauno link. Pravažiavom Birštono kurortą. Čia, pušynuose, stovi didelės sanatorijos, poilsio namai, kuriuose gydos bei ilsisi Lietuvos darbininkai, valstiečiai, intelektualai. Birštone trykšta mineralinis vanduo, pavadintas Vytauto vardu. Teko girdėti, kad "Vytautas" labai plačiai garsus visoje Tarybų Sąjungoje. Beje, pro Birštoną pravažiuojant, prisiminiau ir prelatą Olšauskį, kuris parke ant kalno savo dvasininkiskomis rankomis pasmaugė moterį, kurią pirma tvirkino kaip meilužę.

Štai ir Kaunas. Į miestą įvažiuojame per naujutėlį Aleksoto tiltą. apjuosiantį mūsų upių tėvą — Nemuną!

Mus pasitinka Kauno miesto mero pavaduotojas J. Šėrys ir vyriausias architektas V. Mičiukštis.

Įsirengiame viešbutyje "Lietuva". Tai tas pats hotelis, kuriame smetonininkų valdymo metais apsistodavo tikrai buržujai, užsienio diplomatai, įvairūs kapitalistai. Puikiam "Met-

ropolio" restorane papietavę, išvykome apžiūrėti miestą. Kartu su mumis keliauja Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos atstovas Stasys Jurčys, laikraščio "Kauno tiesa" reporterė, simpatiška ir labai draugiška Marytė Macijauskienė, architektas V. Mičiukštis.

Tą dieną mes aplankėm Kauno Senamiestį, senąją, dabar rekonstruotą, pilį, nuo Aleksoto kalno gėrėjomės miesto vaizdu, privažiavę išlipom prie lietuvių poeto Maironio kapo, po to nuvykom ir apžiūrėjom išsitas virtines naujų modernių gyvenamųjų namų Tunelio gatvės rajone.

Septintą valandą vakare buvome pakviesti į Muzikinį teatrą. Ten stebėjom gražų pastatymą — Johano Štrauso operetę "Šikšnosparnis".

Turiu prisipažinti, kad mums tame teatre pirmu sykiu teko būti ir turėti garbės susipažinti su jo artistais.

Tą vakarą susipažinom su gerbiama artiste Z. Masiulevičiute, kuri pertraukos metu pavaicino mane pasivaikščioti po erdvią pasivaikščiojimo salę, kas Lietuvoj yra labai madoj. Ji labai įdomavosi mūsų Ka-

S. ir J. Sarapai, kurie mini savo auksines vestuvių sukaktuves.

Auksinės Sukaktuvės

LOS ANGELES, Calif. — Šių metų kovo 2 dieną Samuolis ir Julė Sarapai minės 50 metų vedybinio gyvenimo auksines sukaktuves. Sarapų, kaip darbo žmonių, neuitas kelias nebuvo gėlėmis klotas, pergyventa gyvenimo krizių ir links-

ny valandų savo draugų tarpe. Kaip tūkstančiai Lietuvos jaunuolių, taip ir S. Sarapas, kad pasprukus nuo paėmimo rusų caro kariuomenės, slapta perėjo Vokietijos rubežių ir atvyko į Jungtines Valstijas 1905 metais. Patekus į naują kraštą, kiekvienam emigrantui nelengva įsikurti. Samuolis pasistengė išmokyti sunkaus darbo mulderio amatą. Nuolatiniams apsigyveno East Chicago, Ind. Kad pajavairinus liuosas nuo darbo valandas, nusipirko kastantiną, kurią ir iki šių dienų per 52 metus tebegroja.

1913 metais Samuolis susitiko Julę Kavaliauskaitę. Po trumpo romano sukūrė šeimyninį gyvenimą. Laikas bėgo, Jungtinės Valstijos įsivėlė į pirmą pasaulinį karą. Samuolis pylė plieną į savo padarytas moldas, kad padėjus sumušti kaizerinę Vokietiją.

Pokario metais Jungtinėse Valstijose pradėjo siausti žiauri influenza. Tūkstančiai žmonių mirė, mirė ir jų kaimynė jauna moteris Stukienė, palikdama dvi mažas našlaites. Sarapai paėmė vieną 4 metų mergaitę, Marytę, palaikyti pas save. Po trumpo laiko pajuto, kad bus sunku skirtis. Jie pamilo mergaitę, o mergaitė pamilo juos. Netrukus jie "adaptavo".

Grįžta Lietuvon

Karui pasibaigus, Samuolio tėvas pradėjo kviesti sūnų grįžti į Lietuvą ūkininkauti ant tėvo ūkės. Sarapai pradėjo pakviesti lagaminus, o Marytei bu-

Mes visi keturi jautėmės nepaprastai pagerbti, turėdami progos dalyvauti lietuviškame Hollywoode, kur vaidinama lietuvių artistų ir lietuvių kalba. (Bus daugiau)

vo džiaugsmas, kad ji pamatys Lietuvą. 1919 metais Sarapai parvažiavo į Lietuvą. Nelaimė, rado tėvą mirusį ir tik vieną dieną prieš parvažiavimą palaidotą.

Samuolis nebuvo linkęs prie žemdirbystės. Nusprendė palikti biznierių. Pradėjo statyti garinį malūną su pitlais ir valcais. Kada malūnui mašinos atėjo iš Vokietijos į Panevėžį, Sarapas vežė pinigus užmokėti, pakelė trys banditai užpuolė ir atėmė 40,000 litų pinigais (\$4,000). Tas labai pasunkino Sarapų materialę padėtį, net prisiejo paskolą gauti, kad savo projektą užbaigus. Užbaigus malūną statyti, pasirodė, kad amlūno biznis nepergeriausias. Lakomotyvui kūrās brangus ir to negalima pakankamai gauti, o valstybiniai mokesčiai labai dideli, kad net sunku išsiversti. Nusivylę Sarapai pradėjo svajoti apie Amerikos kontinentą.

į Kanadą

Šiaip taip malūną likvidavęs, 1927 metais S. Sarapas atvyko į Kanadą. Čia jam mulderio amatas pasirodė naudingas. Gavęs darbą, įsikūrė Toronte. 1928 metais atvyko iš Lietuvos Julė su trimis mergaitėmis. Mat Lietuvoje viena laimė nusišypsojo — dar susilaukė dviejų dukrelių, Aldonos ir Liudmilos (Lilos).

Toronte gyvendami, Sarapai visuomet rėmė progresyvių lietuvių judėjimą ir priklausė organizacijose. 1929 metais jų namuose buvo įsteigta Jaunimo skaitykla. Asmeniškai, Julė Sarapienė yra daug padėjusi iš Lietuvos atvykusioms mergaitėms surasti darbą, nes jinal galėjo angliškai susikalbėti. Samuolis pasitarndavo su savo kastantiną mažesniuose lietuvių parengimuose. Vėliau buvo žinomas Sarapo ir dukterų orkestras, daug sykių torontiečius linksminęs piknikuose.

Vėl į Jungtines Valstijas

Nors jaunesnės dukterys atvyko iš Lietuvos 4 ir 5 metų, Kanadoj išaugo į merginas, pakėlė savo sparnus skristi į pasaulį ir išvažiavo apsigyventi į Kaliforniją, kur vyresnioji, Marytė, gyveno. Ilgesys dukterų kankino Sarapus. Pradėjo ruošti ir 1948 metais laimingai persikėlė gyventi į Los Angeles, Kalifornijoje.

Virš 20 metų Kanadoj ir atrą sykių Jungtinėse Valstijose ir yra jau trečios šalies pilie- (Pabaiga ant 8 pusl.)

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tūk iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko neberekia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Pasinaudokit priešsezoniui nupiginiui
Skriskit į VILNIŲ laike 17 dienų ekskursijos
TORONTO - VILNIUS IR ATGAL DŽETU \$675
7 dienos Vilniuje \$91.00; kiekviena ekstra diena \$13.00
Susitarkit su gerai patyrusiu: J. Lucki

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KAI NĖRA SUSIPRATIMO DARBO ŽMONIŲ TARPE

Spauda pranešė, kad Ontarijos prokuroras apkaltino 19 nepriugulmingų miško kirtėjų Kapuskasingo apylinkėje nekaptaline žmogžudyste už 3 miško kirtėjų nušovimą ir 9 sužeidimą. Jeigu jie bus atrasti pilnai kalti, gali būti nuteisti iki gyvos galvos kalėjimui. Tuo pat laiku 400 unijistų, kurie dalyvavo tame masiniame pikete prieš nepriugulminguosius, kaltinami dalyvavime riaušėse. Jie taipgi gali būti nubausti kalėjimu. Kyla klausimas, kodėl tas turėjo įvykti tarp darbo žmonių?

Visų pirmiausia todėl, kad nėra susipratimo darbo žmonių tarpe. Nepriugulmingieji, priklausą prie savo kooperatyvo, visai nesiskaitė su tuo faktu, kad jie, pristatydami popiermalkes įmonėi, laužo streiką. Yra sakoma, kad jeigu jie neišves popiermalkių žiemą, tai vasarą nebus galima. Bet juk buvo galima vežti iš miško ir krauti patogioj vietoj, tik nepristatyti įmonėi. Tokiame atsitikime, tai ir streikieriai būtų jiems simpatizavę. Streikas veikiausiai būtų neužsitęsęs taip ilgai.

Kada nepriugulmingieji nesiskaitė su streikieriais, aišku, atsirado nelygybė prieš nepriugulminguosius ir susikirtimai. Bet ir tokiame atsitikime ginklo pavartojimas negalėjo būti pateisinamas.

Seniau būdavo daug tokių nesusipratimų. Vieno skyriaus darbininkai streikuoja, o kiti eina dirbti. Tai buvo tuomet, kai unijos buvo amatinės, apėmė vienos srities darbininkus. Vienoj įmonėj tuomet veikė kelios unijos. Dabar taip nėra. Net ir kitų industrijų unijos atsisako eiti per pikieto liniją.

Daug nesusipratimų būtų išvengta, jeigu streiko metu nebūtų leidžiama įmonėms samdyti pašalinius. Tuomet neįvyktų susikirtimų ant pikieto linijų. Bet prieš tokius pasiūlymus yra griežtai kovojama. Girdi, samdytojai turi teisę ieškoti darbininkų kitur, jeigu samdomieji streikuoja.

Zinoma, kai yra bedarbių, lengvai atsiranda tokių, kurie naudojami streiko suteikiama proga. Jie skuba užimti streikierių vietas. Tačiau faktai rodo, kad tokie darbininkai netoli nu-eina. Kai tik streikas baigiasi, užmiršta juos samdytojai, o darbininkai žiūri į juos su panieka.

Daug blogumų būtų išvengta, jeigu darbo žmonės būtų daugiau susipratę.

TIESIOG JUOKAS IMA

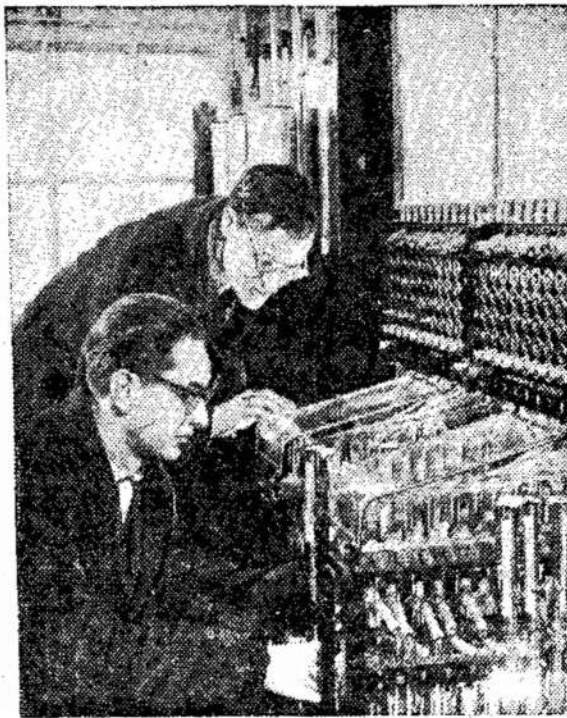
Kaip liberalai, taip ir atskalūnai konservatai gvoltu šaukia, kad Diefenbakerio vyriausybė didžiausią žalą daro Kanadai neskubėdama apginkluoti savo jėgas nukliniais ginklais. Lyg jau ryt poryt karas įvyktų. Nieko jiems nepadaeda tas faktas, kad Diefenbakeris aiškina, jog Kanados rolė Vakarų apsigynime bus išspręsta NATO konferencijoje gegužės mėnesį. O kas liečia bomarkus, tai ne tik Diefenbakeris, bet ir kiti gerai žino, kad jie jau atgyveno savo dienas.

Kanados pagrindiniai reikalai visai pamirštami. O jais yra ne nuklinės bombos ar bomarkai. Ekonominė šalies padėtis stovi kryžkelyje. Ir tai ne vienos ar kitos partijos darbas. Jeigu partijos risis ir toliau, tai šis klausimas bus nustumtas į šalį.

Kanados konstitucija turėtų būti pakeista taip, kad opozicija negalėtų nuversti valdžios. Išrinktas parlamentas turėtų dirbti visą terminą, nežiūrint kuri partija turi daugumą, o kuri mažumą. Visų partijų pareiga turėtų būti Kanados interesai, o ne manevrai už galią. Vyriausybė turėtų būti įpareigota pildyti visus parlamento tarimus, nepaisant to, kurios partijos pasiūlymais būtų tai padaryta.

Ir kas bus, jeigu ateinančiuose rinkimuose vėl nei viena partija negaus daugumos? Taip gali būti. Juk liberalų lyderio Pearsono agitavimas už nuklinį ginklavimąsi nieko gera nežada. Būtų juokinga, jeigu žmonės griebtų šią žuvelę. Suspėsime mirti. Žmonės nori geresnio gyvenimo.

Pearsonas sako, kad nereikia kiršinti didžiojo kaimyno. O kas gi jį kiršina? Kodėl gi tas kaimynas nepaiso kanadiečių, o daro taip, kaip jam geriau? Ar klausė jis Kanados, kai jis parnorėjo praveisti akciją prieš Kubą? Ar klausia jis, kas patinka Kanadai, o kas ne?

Viena pagrindinių Lietuvos Hidrotechnikos ir melioracijos instituto darbuotojai K. Bakšys ir J. Duoba tyrinėja galimybes užkirsti kelią tokiems Nemuno potvyniams.

Nuotraukoje: laboratorijos vedėjas Alfonsas Rimkus ir technikas - laborantas Algirdas Girdenis tyrinėja vandens tekėjimą kapiliaruose.

R. Malinovskis Apie Mūšius prie Stalingrado

(Ištrauka iš TSRS Apsigynimo ministro R. Malinovskio pareiškimo Francijos televizijos atstovui Frederikui Rosifui ryšium su Stalingrado mūšiu 20 metų sukaktuvėmis)

Hitlerinė karinė vadovybė buvo suplanavusi 1942 metų vasarą suteikti pagrindines jėgas pietiniame fronto sparne, sutriuškinti čia tarybinę kariuomenę, prasiveržti į Kaukazą ir prie Volgos, užimti svarbius TSRS ekonominius rajonus, ypač naftos gavybos šaltinius, ir sudaryti palankias sąlygas karui prieš Tarybų Sąjungą baigti 1942 metais.

Naudodamasis tuo, kad Europoje nebuvo antrojo fronto, priešas iki liepos 1 d. sutelkė Rytų fronte 237 divizijas. Sukaupęs pietiniame sparne pranašesnes jėgas ir priemones, ypač daug tankų ir aviacijos, jis pralaužė tarybinės kariuomenės gynybą ir pradėjo puolimą Volgos ir Kaukazo kryptimi.

Svarbiausi įvykiai 1942 metų vasarą ir rudenį prasidėjo Stalingrado rajone (dabar Volgogradas). Čia nuo liepos mėnesio vidurio prasidėjo vienos iš kruviniusių kautynių karų istorijoje. Hitlerininkai šiam dideliame miestui užimti metė šeštąją armiją. Bet didvyriškas tarybinės kariuomenės priešinimasis privertė juos įtraukti į kautynes papildomai savo ketvirtąją tankų, trečiąją ir ketvirtąją rumunų armijas ir aštuntąją italų armiją. Priešas buvo sugrupavęs daugiau kaip 50 pėstininkų bei tankų divizijų ir dideles aviacijos pajėgas.

Volgos tvirtovė tapo rinktinės fašistinės Vokietijos kariuomenės kapais. Hitlerinė karinė vadovybė siuntė čia be-

mą kapituluoti, Dono fronto kariuomenė pradėjo baigiamąją didžiojo mūšio operaciją. Apsupta grupuotė buvo suskaldyta į dalis ir vasario 2 d. visiškai likviduota. Buvo paimta ir nelaivę 91 tūkstantis priešų kareivių, karininkų ir generolų.

Nuo 1942 metų lapkričio 19 d. iki 1943 metų vasario 2 d. vokiečių fašistinė armija prie miesto-didvyrio neteko daugiau kaip 800 tūkstančių žmonių. Priešas neteko 32 divizijų ir 3 brigadų, o 16 jo divizijų turėjo rimtų nuostolių. Tarybinė kariuomenė sunaikino ir paėmė iki 2 tūkstančių tankų ir savaeigių pabūklų, iki 2 tūkstančių kovinių ir transportinių lėktuvų, daugiau kaip 10 tūkstančių pabūklų ir minosvaizdžių, 70 tūkstančių automašinių. Pergalė prie Volgos ryškiai parodė tarybinės strategijos pranašumą prieš avantiūristinę fašistinės Vokietijos strategiją.

Didžiuliai nuostoliai mūšyje prie Volgos pakirto vokiečių fašistinės armijos galią, iki pagrindų sukrėtė hitlerinę karinę mašiną. 1943 metų vasario 1 d. kariniame pasitarime Hitleris pareiškė: "... Daugiau nebėra galimybes baigti karą Rytuose puolimu".

Praėjusiam kare tarybinė liaudžiai ir jos ginkluotosioms pajėgoms teko pakelti pagrindinę kovos prieš fašizmą našumą. Tarybų Sąjungos - Vokietijos fronte buvo sunaikinta pagrindinė vokiečių fašistinės armijos ir jos satelitų kariuomenės ir karinės technikos masė. buvo nulemtas hitlerisės "naujosios tvarkos" likimas Europoje. Tarybinės Armijos pergalės atvėrė kelią ir Prancūzijos išsivadavimui. Šį faktą reikiamai pripažino Prancūzijos visuomenė. Mes prisimename žodžius, kuriuos generolas de Gollis pasakė 1944 metų gruodžio mėnesį. "Prancūzai žino, — kalbėjo jis, — ką jiems padarė Tarybų Rusija, ir žino, kad kaip tik Tarybų Rusija suvaidino pagrindinį vaidmenį juos išvaduojant".

Priderama indėlių bendrą pergalę prieš priešą įnešė prancūzų tauta ir kitos laisvę mylinčios tautos. Mūšiuose prieš vokiškąjį militarizmą gimė Tarybų Sąjungos ir Prancūzijos kovinė draugystė. Ši draugystė sutvirtinta geriausių mūsų tautų sūnų krauju. Pirmajame pasauliniame kare kartu su prancūzų kareiviais Prancūzijoje kovėsi kareiviai iš Rusijos ekspedicinio korpuso, kuriame man teko tarnauti. Antrajame pasauliniame kare petys į petį su tarybiniais kariais Rytų fronte kovojo prancūzų lakūnai iš garsiojo aviacijos pulko "Normandija - Nemunas".

Jeigu mūsų tautos galėjo suvienyti savo pastaigas dviejuose pasauliniuose karuose, tai juo labiau jos gali išvengti ginti taiką. Tai laiduoja glaudūs tradicinės draugystės ryšiai, kurie jungia Tarybų Sąjungos ir Prancūzijos tautas.

(Pabaiga ant 8 pusl.)

Pastabos

Taikos instituto duomenimis, 91 nuosimtis kanadiečių nori taikos ir nusiginlavimo.

Tas taipgi rodo, kad kanadiečių dauguma yra ir prieš nuklinių bombų įvedimą Kanadon.

Bet ar mūsų politikieriai skaitosi su tuo faktu?

Ne, nesiskaito.

Dabar, pradėdami rinkiminę kampaniją, visi politikieriai linksnioja tu bombų klausimą, bet aiškiai prieš jas mažai kas pasisako. Tik tai Komunistų partija ir naujieji demokratų tu reikalauja aiškia nuomonę. Jie sako, kad tu bombų Kanadai nereikia.

O liberalai su konservatais, tai tik demagogija žaidžia.

Po rinkimų jie parodys savo tikrąjį veidą.

Tačiau, tikrenybėje, jeigu mūsų šalis būtų tikrai demokratiška, tai tu bombų klausimą turėtų išspręsti kanadiečiai referendumu. Per rinkimus jie turėtų pasisakyti už ar prieš tu bombų įvedimą Kanadon.

Bet tos teisės mūsų valdovai žmonėms neduoda.

Jie kiša mums liberalus ir konservatus, kurie po rinkimų elgsis taip, kaip jie norės.

Augant jaunųjų kriminalistų skaičiui, daugelis kanadiečių visuomenininkų tą problemą viešai diskutuoja. Neatsilieka ir bažnytininkai. Bet jų "filosofija" yra trumpa ir nereikšminga.

Jie persą tikėjimą, kuris būk gali išgelbėti visus.

Žinoma, tikrovėje to nėra. Nei dievas nei religija nieko nuo kriminalystėjų nesuslaiko.

Štai ką patyrė viena Toronto mokytoja su savo mokyklos antrojo skyriaus vaikais.

Ji paprasė savo mokinius, kad jie giliai pagalvoję nupaišytų ar parašytų, ko jie labiausiai pageidauja turėti.

Ir štai ką jie pageidavo: šautuvų, kulkosvaizdžių, bomberių, tankų.

Visas trečdalis jos vaikų, dar vargiai apverčiančių liežuvį, išreiškė savo giliausią troškimą turėti žudymo įrankių.

Mokytoja apstulbo iš nuostabos.

Užklausus, kam tie ginklai jiems reikalingi, vaikai atsakė: "šaudymui žmonių", "žudymui blogų žmonių".

Tenka manyti, kad toks bandymas duoti tokius pačius atsakymus ir su paaugėsiais vaikais. Juo labiau.

Ir kodėl? Todėl, kad žmonių žudymo dvasia pas mus skiepijama nuo kūdikystės iki mirties.

Pradedant nuo pirmųjų skai-

Carl Tapscott, dainininkas, kurio pusės valandos programa ant radio perkelta į sekmadienį. Ji girdima iš CBC stočių sekmadieniais po piet. Mėgiamiausiu jo sportu yra golfas.

Ką Kiti Rašo

Gatavas naujai Kubos invazijai planas

Urugvajaus sostinėje Montevidėje vėl karštai diskutuojamas naujas Kubos invazijos planas. Jį paskelbė vietinis įtakingas laikraštis "Prensa". Tas laikraštis rašo, kad invazijai planas buvo patiektas slapta Amerikinių Valstybių organizacijos susirinkime ir ten jis buvęs užgirtas.

Planas esąs gerai žinomas Pentagonui ir prez. Kenedžiui. Pentagonas esąs linkęs planą užgirti, tačiau prez. Kenedis noris jį sulaukyti. Dabar dedamos pastangos prez. Kenedį paveikti, kad gavus jo pritarimą.

Lotynų Amerikos jėgoms invazijai paremti vadovu numatomas Venezuelos prezidentas Betancourt, griežtas Kubos priešas. Jis jau dabar turi Venezueloj ginkluotus kubiečių pabėgėlių būrius, kurie naujai invazijai esą gerai paruošti. Visa bėda, kad JAV prezidentas nesuteikia invazijai pritarimo. O be Jungtinių Valstijų sutikimo ir pilnos paramos, su-

tymo knygu, iki televizijos, iki mūsų politikierių viršūnių, visur vyrauja toji kitų žmonių žudymo dvasia.

Rodos, tą turėtų matyti ir mūsų visuomenininkai. Gyvenimas tą labai aiškiai parodo.

Taipgi aišku, kad tu blogybių šaknys glūdi mūsų visuomeninėje santvarkoje.

Bet visi tie "geradėjai" visuomenininkai ir auklėtojai nenužsimena, kad reikia griauti kapitalistinę filosofiją pagrindus.

Z. Janauskas

prantama, invazija ir vėl galėtų būti sudaužyta, kaip ir pirmoji invazija.

Aišku, kad reakcinės jėgos, Amerikos monopolistinio kapitalo remiamos, nuolat kėsinsis Kubos revoliuciją sunaikinti. Bet Kubos liaudis pasiruošusi savo iškovotą laisvę apginti.

— J. Grigiškis

Amerikos prestižas užsieniuose

Pokario metais Jungtinės Valstijos išpylė užsieniuose dešėtkus bilijonų dolerių. O juo toliau, tuo jankių prestižas žlunga giliau.

Ne viskas iškeliamą aikštėn komercinėje spaudoje. Kas iškeliamą, tai dažniausiai gana "pavėluotai".

Pavyzdin, apie nupuolimą Amerikos prestižo Kanadoje, dar neprisitarta nei žodeliu. O juk ne paslaptis, kad po įteikimo Kanadai tos "rūsčios" notos ne vieno kanadiečio nacionaliniai jausmai tapo skaudžiai įžeisti.

Panašiai komercinėje spaudoje buvo perduodamos žinios anądien iš Ženevos, kur Prancūzijos prezidentas De Golis neįleido Angliją į bendrą Europos rinką.

Mums De Golis buvo piešiamas tik kaip "antibritiškas". Tuom tarpu vėliau pats Prancūzijos prezidentas pasakė tikrąją priežastį: Anglijos įstojimą į bendrąją rinką jis vetavo tik dėlto, kad kartu su Anglija, kaip "tylusis partneris" būtų įėjusios ir Jungtinės Valstijos.

De Golis ne tiek bijas Anglijos, kiek Amerikos dominavimą Europoje. O juk Prancūzija yra mūsų sąjungininkė ir ten mūsų prestižas turėtų stovėti aukščiausiai.

Taip, kaip pasirodo nėra. Ir ne vien tik Prancūzijoje.

— Vilnis

Ant kieno kojų jie stovi

O dabar pašnekėsime apie Korėją. Prieš 10 metų pasirašius mūšių paliaubas, Pietinė Korėjos dalis yra "laisva", tik okupuota "laisvojo pasaulio" militarinių jėgų. (Išimtina JAV.)

Šiaurinė Korėja įsisteigė Liaudies Respubliką ir "vargšta" be okupacijos ir "laisvojo pasaulio" paramos.

Apsižiūrėta, kad per 10 metų Vašingtonas supylė 4 bilijonus dolerių palaikymui Pietinėje Korėjoje vieno ar kito diktatoriaus. Originalis diktatorius dabar įsikūręs Kalifornijoje — irgi mūsų lėšomis.

Dabar prezidentas Kenedis pasiuntė Pietų Korėjon James S. Killen su instrukcija: Išmokyk korėjiečius pradėti stovėti ant locnų pasturgalinių kojų, ne gyventi iš almužnos!

Labai nedėkinga pareiga, sako Mr. Killen. "Laisvojo pasaulio" įsūnytieji politikieriai jokiū būdu nenorės atsakyti amerikanskų dolerių, už kuriuos nereikia duoti niekam ataskaitos.

— I. Jonikas

"Vaduotojų" pastogėj

Net koktu darosi, bevartant "vaduotojų" spaudą. Kaip parėliai prie tuštėjančio lovio. Badosi snukučiais, žyvgčioja, drabstosi purvais. Ir vis dėl to prakeikto dolerio.

"Bendruomenės" tautininkai-katalikiški vadukai sako, neškite pinigų mums ir tik mums, nes amžinos atminties "alto" trijųkė jau pakankamai prisivažinėjo į Vašingtoną. Tegul pailsi. Dabar mūsų eilė, tuo labiau, kad Vašingtone viešpatuoja savas žmogus, katalikiškas žmogus, kuris kiekvieną sekmadienį vaikšto į bažnyčią ir, apskritai, krikščionišką politiką puoselėja. Kai tik išvaudos Kubą, tai tuoj griebsis Lietuvos...

Vyskupas V. Brizgys reikalauja nedaug. Tik po dešimtuką. Bet, sako, tegul sumoka kiekvienas, "nuo vaikelių iki seniausio." O už surinktus pinigus mes jau žinosime ką padaryti. Juk šiaip ar taip, visi keliai veda į Romą...

"Nė velnio", rėkia "voldemarininkai". Juk Roma, nei Vašingtonas mūsų reikalų nesutvarkys. Jeigu jau važiuoti, tai tik į Boną. Tuo labiau, kad neseniai "Špygelio" žurnalo dėka paaiškėjo vokiškų generolų, dirbančių NATO štabuose, sumanymas karo atveju per Lietuvą ir Lenkiją nutiesti "atominę užtvartą" ir viską sunaikinti "bis auf zugrunde". Tai gi, reikia skubėti į Boną ir perkalbėti vokiškuosius generolus, tegul jie savo "atominę užtvartą" nutiesia kur kitur, sakysime, per Latviją arba per Baltarusiją, o dar geriau, per Maskvą, tik, gink dieve, ne per

ŠYPSENOS

Jis pildo

"Tai kaip, ar jautiesi bent kiek geriau?" klausia gydytojas ligonį.

"Daug geriau".

"Ar pildai mano nurodymus?"

"Taip. Ten pasakytą, kad reikia laikyti bonką gerai užkištą."

Labai paprastai

"Girdėjau, kad gydytojas visai išgydė tavo žmonos servų ligą," klausia draugas. "Ir kaip jis tai padarė?"

"Labai paprastai. Jis pasakė, kad tai ženklas senėjimo."

Tinkamai atsilygina

"Ta telefono kompanija tikrai plėšia. Vis kelia ir kelia mokestį. Kada gi bus galas?" skundėsi žmogus kitam gatvėkaryje.

"Tas tiesa, bet mano žmona tikamai atsilygina už tai?"

"Ir kaipgi?"

"Ji dažnai išverčia telefono stulpus su automobiliu."

Lietuvą...

Roma nepasitiki ir "Sandaros" redaktorius Mykolas Vaidyla, kurį liaudininkai, susidėję su "bendruomenininkais", baigia be kelnų paleisti. Girdi, Romoje yra Vatikanas. O Vatikanas sėdi popiežius Jonas dvidešimt trečias. Tas pats Jonas dvidešimt trečias, kuris niekaip nesutinka atskirti Vilniaus nuo Lenkijos ir to nesutikimo pasėkoje neseniai Vilniaus tikinčiuosius pavedė administruoti naujai įsventintam Biolostoko vyskupui Vaclovui Savickui. Girdi, iš tokio popiežiaus nieko gera negalima tikėtis...

O "diplomatų diplomatas" Stasys Lozoraitis savo žvaigždės užtekėjimą mato tik Paryžiuje. Girdi, su Degoliu seprapulsiu, ypač dabar, kai jis "naująją Europą" kurti užsiimanė. Sūnų atsiuntė į Ameriką dolerių pačiupinėti, o pats rengiasi į Paryžių...

— Narimantas Noragas

MUZIKOS MOKYKLA PRIE KULTŪROS NAMŲ

TRAKAI. — Prie Trakų kultūros namų veikia muzikos mokykla, ruošianti specialistus rajono kultūros - švietimo įstaigoms. Joje mokosi 15 kaimo kultūros namų darbuotojų, bibliotekų ir klubų - skaityklų vedėjų.

Klausytojai mokosi skambinti pianu, groti akordeonu, styginiais instrumentais, dainuoti, diriguoti chorui ir orkestrui. Mokymo kursas truks vienerius mėtus.

Be muzikos dalykų mokyklos klausytojai taip pat studijuoja TSRS istoriją.

Montrealo žinios

Šis ir Tas iš Miesto Gyvenimo

Kvebeko provincijos Medicinos Seserų Asociacija siekia pakelti algas iki \$15 mėnesiui visoms registruotoms medicinos seserims (nurses) provincijoje. Kitais žodžiais, jos siekiasi sulyginti visoms medicinos seserims čia provincijoje ir tuo pačiu sykiu prieiti prie lygio visoje Kanadoje joms mokančių algų, kaip kad, pav., Ontario provincijoje ligoninėse medicinos seserims moka nuo \$325 iki \$355 mėnesi.

Kartais ir baidi nelaimė užsibaigia, jei ne visai, tai bent daliai laimingai. Taip, pavyzdžiui, buvo vasario 12 d. kuomet Verdune, Ethel ir Regina gatvių skersgatvyje susimušė katalikų mokyklų sergančius vaikus vežantis autobusas, kuriame buvo apie 30 vaikų, su dideliu provincijos transportiniu autobusu (jis buvo tuščias). Pastarasis atsimušė į

restorano sieną, ją išvertė ir įvažiavo apie 10 pėdų į vidų. Nors restorane buvo žmonių, bet nieko nesužeidė — tik išgąsdino. Vaikučiai gi iš savo autobuso pakriko gatvėj spiegdami. Tačiau nuvežus juos į ligoninę, pasirodė, kad nė vienas sunkiai nesužeistas. Nesužeisti ir abu autobusų vairuotojai.

Kvebeko Ligoninių Draudos Aptarnavimo direktorius, dr. Jacques Gelinus, kalbėdamas į Laval universiteto medicinos fakultetą, tarp kitko pabrėžė, kad gydytojai turi būti pasiruošę kada nors galutinai įsteigimui pilnai valstybės palaikomos sveikatos apdraudos sistemos. Jis sako, "nesvarbu kada ir kaip tokia sistema bus įvesta... svarbu, kad sąlygos bręsta ir anksčiau ar vėliau, tas turės ateiti".

Korespondentui teko nugirsti, kad montrealietė Olga Joneliūnienė - Bieliauskaitė gavo

liūdną žinią iš Tarybų Lietuvos, būtent, š.m. sausio 20 d., ten mirė jos motina Ona Bieliauskienė, sulaukusi 85 m. amžiaus, Kiškeliškių kaime, Jeznovalsčiuje. Velionė, sako, paliko tris sūnus Lietuvoje ir vieną dukrą čia Kanadoje, taipgi 18 anūkų ir proanūkų.

Genė Remeikienė (Pažėraitė) taipgi Gilda Brost (Smitaitė), abi laukiasi šeimynos padaugėjimo. Ta proga, juodviejų gimnaitės ir draugės, prieš sulaukiant kūdikio, surengė juodviem abiem (žinoma, atskirai) po "Baby shower" parę — vienai, šeštadienį, vasario 9 d., o kitai, sekmadienį, vasario 10 d.

Tik dabar teko sužinoti, kad verduniečio A. Rasimavičiaus, Jungtinėse Valstijose mirė brolis Steponas, sulaukęs 71 m. amžiaus. Jis buvo nuvažiavęs į jo laidotuves.

Vasario 9 d. mirė Ona Motūzienė, sulaukusi 84 m. amžiaus. Paliko nuliūdime sūnų John ir dvi dukteris Ann ir Tilly (Armstrong). Velionė čia iš lietuvių maži kas pažinojo, nors ir ilgokai gyveno Montreale. Seniau jie gyveno Winnipege. Jos vyras Mateušas mirė prieš keilolika metų. Jis priklausė KLL draugijoje ir buvo LB skaitytojas. Užuojauta sūnui ir dukterims.

Jonas Adomonis paskutiniu laiku sveikatoje pradėjo nesijausti gerai. Tyrimui ligos paguldymas Jewish General ligoninėje. Tikisi tuojau iš ligoninės grįžti namo. Laimingai jam pasveikti.

Pasiklausykite Dvieju Labai Svarbių Prakalbu

MONTREAL. — Taikos Komitetas šaukia masinį mitingą sekmadienį, vasario 24 dieną, 1 valandą po piet, Moose Hall, 3485A Park Ave. Prašom kuo skaitlingiausiai dalyvauti, nežiūrint kokių pažinimų būtumėt.

Šiame mitinge bus kalbėtoja iš Voice of Women, kuri kalbės prieš atominį karą, kad jo iš-

vengus, nes tokiam kare nebūtų laimėtojo, tik liktų juodas anglis iš visko, ką žmonės per šimtmečius įgijo.

Antra kalbėtoja bus lietuvaitė. Tai Stefanija Zuperkaitė, kuri yra baigusi psichologijos mokslus New Yorke ir gavusi daktaro laipsnį. Pirmu sykiu mes girdėsime mūsų mokslininkės paskaitą.

Dar syki kviečiu visus dalyvauti. Bus įdomu pasiklausti.

A. Š.

Mirus Lietuvoje Olgos Joneliūnienės motinai

Onai Bieliauskienei

Reiškiamo gilią ir nuosirdžiausią užuojautą nuliūdimo valandoj dukrai Olgai ir jos šeimai:

Mr. & Mrs. P. Jurgutis   Mr. & Mrs. N. Hetto
Mr. & Mrs. J. Čičinskas   Mr. & Mrs. G. Palardy
Mr. & Mrs. H. Merkwich   Mr. & Mrs. D. Haywood
Mr. & Mrs. J. Vekteris, jr.   Mr. & Mrs. B. Juraitis
Mr. & Mrs. Chas. Klemka   Mr. & Mrs. J. Lesevičius

Montreal, Que.

Liūdnas Prisiminimas
Minime liūdną vienų metų sukaktį nuo mirties

Povilo Gurklio

Su didžiausiu liūdėsiu minime mūsų mylimą ir mus mylėjusį vyrą ir tėvą, kurį negailėstinga mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo 1962 metais vasario 13 dieną.

Minime ir liūdime

Zmona Apalonijs
Sūnus Algirdas

Montreal.

Paieškojimai

Paieškau savo dukterį Vandą Zubavičiūtę, dukterį Marijos, gyvenančią kur nors Kanadoje.

Prašau atsilipti ar žinančius jos adresą maloniai prašau pranešti man.

Marija Zubavičienė, Naujoji Akmenė, Kosmonautų 6-25, Lithuania, USSR

Paieškau savo dėdę Mik. Valuntą-Valantin, pirmiau gyvenusį Windsore, Ont. Prašau atsilipti ar žinančius jo adresą maloniai prašau pranešti:

Emil. Lukšaitė - Povilo, Pavalio raj., Gulbinėnų paštas, Stasiškių kaimas, Lithuania, USSR

Paieškau Igną Urbą, Igno s., emigravusį į Londoną, Angliją. Marytę Urbaitę, Igno d., taipgi gyvenančią Londone, Anglijoje. Juozą Valukevičių, gyvenantį Jungtinėse Valstijose.

Prašau atsilipti ar žinančius pranešti jų adresus, už ką būsiu labai dėkinga.

Julė Šalaševičienė - Elenskiūtė, Lazdijų rajonas, Rudaminos paštas, Lopiškių kaimas, Lithuania, USSR

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas: OR. 4-7578

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnourmu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montreale Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Winsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blvd., Montreal, P. Q., Tel. VI. 2-5319

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai, skubiai ir

URMO KAINOMIS

(30 - 40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų

Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas

8. Aragvispirelis

Vertė V. Oškinis

Sudužusi širdis

Pasakiškas Gruzinių Romanas

(Taša)

Aš ne tuoj supratau, kas atsitiko. Žvilgtelėjau žemyn, žiūriui — mano meitėlis. Nė manyt nebuvau manęs, kad jis seka paskui mane; baisiai persigandau, net plaukai ant galvos pasišiaušė — tariau sau, kad tai velnias. Apleipau iš baimės ir nuvirtau nuo meitėlio. Jis tuojau sustojo ir paliko bestovįs prieš mano galvos. Baisu man buvo net pažvelgti į jį, per visą kūną ėjo širpuliai, vien pagalvojus, kad jis čionai stovi. Tuosyk vėl pamačiau ją, stovinčią ant griovos krašto. Ji buvo vienmarškinė. Pro ploną audekla prasišvietė jos labai gražaus kūno linijos. Dieve! Kokia jinai buvo graži! Man protas aptemo. Užmiršęs baimę, pašokau ir vėl leidausi bėgti prieš jos, bet meitėlis tučtuojau pastojo man kelią ir taip pastūmė, jog pargriuvau ant žemės. Ji tebestovėjo, kur stovėjusi, ir, liūdnai šypsodama, masino mane. O meitėlis stovėjo šalia manęs, švytruodamas mėnulio šviesoje smailiomis iltimis. Bet aš jau nebijoju jo. Pakilau ir buvau beeiņas, bet jis grėsmingai sukriuksėjo ir taip griktelėjo dantimis, jog man pristigo drąsos eiti tolyn. Tada aš sumaniau nusigręžti į jį pečiais, kad nematytų jo. Nusigręžiau ir leidausi bėgti. Žinojau, kad karalienė tebelaukia manęs. Bėgau gan ilgai, kol pribėgau krūmus. Čia apsisukęs dūmiau atgal. Mano karalienė, vis tokia pat žavi, artinosi prie manęs. Pagautas didžiausio džiaugsmo, ištiesiau į ją rankas ir puoliau į priekį, bet susyk vėl išgirdau kriukšint. Man akys aptemo, nuleidau ištiesas rankas, priešais mane stovėjo įmintas meitėlis. Aš pamažėle pradėjau trauktis atupstas, nenuleisdamas akių nuo karalienės, kuri dar liūdniesniu veidu šaukė mane. Traukiausiai atbulas, skirdamas pečiais krūmus, kurie skaudžiai drasė man kūną.

Pagaliau sustojau, ėmiau klausytis. Aplinkui buvo visiškai tylu.

Karalienė perėjo į kitą vietą, užkopė ant aukštesnės kalvelės ir vėl šaukė mane. Aš nebegalėjau susitūrėti nėjęs: regėjos, kad ji apraizgė visą mano kūną gijomis ir traukė į save.

Bet kai tik žengiau žingsnį, priešais vėl atsirado meitėlis, grėsmingai švytruojas iltimis. Puoliau į vieną šoną, puoliau į kitą, bet veltui: skersai kelio visur buvo nepraeinami krūmai. Beliko tik grįžti atgal, bet atrodė, kad ir šį kelią buvo užstojęs meitėlis. Ginklo jokio su savim neturėjau, todėl negalėjau stoti su juo į grumtynes.

— Jis nebuvo toks, kaip "Beširdis", antraip...

— Ką?

— Šiap sau, nieko... Macharis dėbtelėjo į Iremą nepatenkintu žvilgsniu, ir tas nutilo.

— Loma turi papratimą kištis kada nereikia į kitų šneką! Pasakok, seniūne! — su šypsena tarė Macharis, matydamas, kad seniūnas nustebežs pažiūrėjo į juos.

Bet tas neketino toliau pasakoti ir vedžiojo akis nuo vieno į kitą.

— Seniūne, nekantraudamas laukiu, kada pradėsi toliau pasakoti, — tarė jam Macharis. — O tu, Loma, tylėk, o jei ne, aš...

— Taip... — atsiliepė seniūnas, tarsi iš miego pabudęs. — Apie ką aš čia buvau pradėjęs pasakoti?

— Tu pasakei, kad tavo dėdė su savim neturėjęs...

— Taigi! "Aš neturėjau jokio įmagio, todėl negalėjau stoti su meitėliu į grumtynes, — pasakojo mano dėdė. — Taip užtruko iki auštant. O kai išaušo, karalienė jau buvo dingusi. Aš tuoj puoliau į tą vietą, kur jinai buvo stovėjusi; meitėlis dabar šniukštinėjo po ažuolu — ieškojo gilių ir kriuksėjo. Jis jau nebestovėjo tarp mūsų, švytruodamas iltimis. Karalienės niekur nerađau. Žvilgtelėjau į griovą — nebebuvo ir rūmų, aplinkui kūpsojo vien sniego vėpūtiniai.

Labai nusiminęs apsisukau, o mano meitėlis ėmė gerintis man kriuksėdamas. Perpykęs taip paspyriau jį, jog jis net žvygtelėjo, bet tebesekė paskui mane".

— Taip pasakojo mano dėdė. Šviesaus atminimo kiauliaganių seniūnas tą pačią dieną pasiuntęs jį namo. Paskui jį buvęs bebėgęs ir meitėlis, bet dėdė taip smarkiai tvojęs jam lazda per šoną, kad vos nesutriuškino jam šonkaulį.

Oi, kiek gerų vyrų pražudė tai nelaboji! Nebuvo dar tokios žiemos, kad mes nebūtume netekę nors vieno vaikinio. Žiūrėk, vieną žvėris sudrasko, kitą sušalusį netoli stovyklos randame. Ir vis dėl tos miško karalienės kliaučiu. Dėkui dievui, kad mano dėdė išsigelbėjo. Bet kas iš to išsigelbėjimo! Jis nuostojo juokėsis, ėmė neapkęsti moterų, o apie vedybas nė kalbėt nenorėjo. Ir kokia moteris galėjo patikti jam po tos karalienės! Taip viengungis ir mirė. Neduok dieve net didžiausiam priešui susitikti su ja! — pridūrė jis, kiek patylėjęs. — Tiesa, susitikti ne toks jau baisus daiktas, kas kita, jei nusivilius pas save — tada jau gyvas nepaspruksi. Sako, ji taip aistringai suspaudžianti jaunuolį glėbyje, taip sudirginanti jį, kad jis, apsvaigęs palaima,

atiduodąs jai visą savo šilumą, o pats sustingsta.

— Kažin, ar ne verčiau būtų buvę tavo dėdei šitaip žūti, nei visą gyvenimą be jokio džiaugsmo nugyventi! — sušuko Macharis, įsmeigęs akis į seniūną.

Tas ne išsyk atsakė. Ilgai sėdėjo jis susimąstęs, paskui atsiduso ir tarė:

— O gal!... Tu ketini ryt rytą su draugu iškeliauti. Aš duosiu jums palydovą, kuris nuves jus pas arkiagianius taip, jog vykdami neužeisite nė vieno kaimo.

— Būsime labai dėkingi tau! — sušuko Irema.

Netrukus visi sugulė ir, apsiklostę kailiais, kaip mat sumigo.

—

Šeštasis Skyrius

Pavasario pradžioje pasitaikė neregėtai šalta diena. Atrodė, kad vėl grįžo žiemos šaltis. Nuo žvarbio drebėjo visa gamta. Baisu buvo iškišti iš trobos nosį. O jeigu kam reikėjo būtina išeiti, tas skubėjo kuo greičiau atlikti reikalus ir grįžti prie židinio šilumos...

Karalius Nadiras atsidūrė keblioje padėtyje. Jau esame sakę, kad senasis karalius galutinai išsižadėjo šalies valdymo ir pavedė sostą Nadirui. Visi karaliai maldavimai dar bent metus palaukti ėjo perniek. Nusimetęs valdžios našatą, karalius apsigyveno nedideliose rūmuose, kuriuos buvo iš anksto pasistatęs savo mėgstamame sode.

Dar tik vienerius metus! — prašė Nadiras. — Palauk, kol grįš Eterė.

Tačiau senasis karalius buvo nepermaldaujamas.

— O kam išleidi Eterę! — sakė jis. — Būčiau žinojęs, kad jos išvykimas taip atsilieps tau, nebūčiau davęs sutikimo!

— Kitaip pasielgti nebuvo galima, tėve!... Jei nebūčiau sutikęs, galėjau visai netekti jos. Ji prisiekė, kad po metų būsimanti mano. Negi aš galėjau paimti ją prievarta, kai nuo mažiausio prisilietimo ji imdavo drebėti? Negi galima buvo tikiomis aplinkybėmis galvoti apie bendrą gyvenimą?

— O vis dėlto nereikėjo išleisti jos. Ką gali žinoti, ar bebus jinai tavo po metų.

— Ji prisiekė!

— Prisiekė! Prisiekė! Argi santuoka nėra priesaika!

— Tą ir aš priminiau jai, bet šitą ką jinai pasakė: "Aš buvau suklaidinta, nes maniau, kad esi rūmininkas, o ne karalaitis. Juk tu pažadėjai man, kad aš nepamatysiu karalaitio!" Argi ne jos teisybė, tėve? Kai sudužo "varpas", Eterė bemaž be sąmonės krito man į glėbį, o aš tuo akimirksniu nutraukiau jos skraistę ir užsimečiau sau ant rankos. "Jei būčiau buvęs su sąmone, nebūčiau leidusi tau taip padaryti, — kalbėjo jinai. — Ir paskiau, kai atsipeikėjau, dar buvau tarsi apsimiegojusi ir nieko nesupratau..." Ir ištiesų jį nuo tos dienos buvo lyg

nesava. Aš tiesiog negalėjau jos atpažinti. Juk tu atsimeni, kokia jinai žavinga buvo, kol nebuvau pasisakęs, kas esu?

— Bet ir paskiau taip pat, sūnau mano, ir paskiau! Jos ir stotas, ir eiseną buvo kaip tikros karalienės.

— Taigi, kaip karalienės, bet man abejingos karalienės!... Ką gi daugiau aš begalėjau daryti, tik sutikti metams išsiskirti? Maniau, kad ji per tą laiką atsiprotės, apsipras su mintimi, jog yra mano žmona, ir gal pajus man prielankumą. Eterės auklė pasižadėjo kasdien priminti jai mane.

— O gal kaip tik ji ir kursto Eterę prieš tave?

— Ne, tėve. Nė kiek neabejoju auklės ištikimybė. Kad tu žinotum, kaip ji pykdavo ant Eterės, bet ta neklausydavo jos. Jei aš ir esu kartais kiek ryžtingiau pasielgęs, tai tik auklės dėka. Ji labai norėjo, kad aš praleisčiau su Etere nors vieną naktį, bet man neptyko, nes Eterė nė girdėt apie tai nenorėjo. Visada, kai aš užeidavau pas ją, auklė raudavo kokį nors reikalą išeiti ir palikdavo mus vienus... Eterė stengdavosi neišleisti jos, bet ši vis tiek surasdavo dingstį išeiti. Sužinojusi, kad aš sutikau išleisti Eterę, ji ašarodama įbėgo į mano kambarį ir ėmė barti mane...

— Prisiekiu dievu — tai bent garbinga moteris! — sušuko senasis karalius. — Džiaugiuisi syki atskratęs ta našta, ir nesutiksiu nė trumpai valandėlei vėl užsidėti ją ant savo pečių. Man jau gana! Trisdešimt metų vilkiau tą našatą. Dabar tavo eilė.

— Tik vienerius metus, tėve! — paskutinį kartą maldavo Nadiras. — Ir Marecha bus linksmesnė.

— Mano sūnau, tu gi pats sudaužei Marechai širdį. Jei nebūtum sviedęs to "varpo", o padavęs jai į rankas, jis nebūtų sudužęs. Nuo tos dienos niekas nėra mačęs josve idė šypsenos, tuo labiau besijuokiančios. Tu esi karalius, tai pasistenk išblaškyti jos liūdesį. Pasirūpink, kad būtų surastas tas Macharis, ir priversk jį pataisyti "varpą", ir aš tikiuosi, kad Marecha palinksmės, gal ir Eterė netrukus sugrįš. Aš pastebėjau, kad "varpui" sudužus, jos abi nualpo. Aš visai persikraustau į savo rūmus; regis, ir Marecha ketina apsigyventi pas mane.

— Tai tavo galutinis atsakymas?

— Taip! — tarė karalius ir paliko Nadirą vieną.

Tai šitį kokią keblį padėtį pateko Nadiras jau pirmąją savo karaliavimo žiemą. Jis liko vienas — be žmonos, be ištikimo draugo Iremos, be tėvo paramos. Būtų daug lengviau, jei nors Irema būtų drauge: siuntinėtu jį pas Eterę, gautų per jį žinių apie ją. Kas gi jam dabar daryti? Kuo pasitikėti?

Daug nemigo naktų praleido jis, tiesiog iš proto krausty-

davosi, bet veltui. Jisai visai nesirūpino karalyste. Dar laimė, kad tą sunkią žiemą niekas nesikreipė į jį su teismais.

Po ilgos, žiaurios žiemos stogo šaltas pavasaris, pridarydamas gyventojams didelių nuostolių: žuvo aibės gyvulių, ypač avių.

Ir tik pavasariui įpusėjus, ūmai atšilo. Atgijo visa gamta, griovose ir tarpekluose sužžė upeliai. Seni ir jauni, išsiritę į kiemus, mėgavosi gaivinančia šiluma.

Atkuto ir karalius Nadiras, skaisčiau suliepsnojo jo širdyje viltis. Jau nebe toks nelemtas jam atrodė ir Eterės išvykimas.

Vieną vakarą jis vaikštinėją aplink rūmus, svajodamas apie ją, ir staiga išgirdo kažkokį dundesį. Jis ėmė klausytis: aidės artėjo, o netrukus prieš rūmų atsirado kelios dešimtys ilgabarzdžių svetimšalių.

Išvydę karalių Nadirą, jie puolė ant kelių, ir vienas jų pagarbčiai tarė:

— Mes esame atsiųsti pas jūsų didenybę su reikalu, o va čia — dovanos jūsų žmonai!

Kalbančiojo akyse šmėkėjo kažkokia klasta.

— Kas jus atsiuntė? — paklausė nustebežs Nadiras.

— Mūsų karalius.

— Kaipgi jis galėjo taip greitai sužinoti apie mano vedybas, kokių būdu pavyko jums tokią šaltą žiemą atkeliauti tokią ilgą kelią?

— Mūsų karalius čia netoli. Mes užkariavome visą žemę. Sužinojęs apie tavo vestuves, jis atsiuntė mus su dovanomis.

—

Paskui vyresnysis pasiuntinys paliepė atnešti dovanas. Paliepimas buvo tučtuojau išpildytas, ir prieš rūmų privažiavimo pilnas vežimas, traukiamas ketveto stiprių arklių. Prie vežimo devynialinke virve buvo pririštas žirgas, kurį, be to, vargiai nulaikė keturi milžinai. Sustojęs tas žirgas taip garšiai sužvingo, jog garsas nuskarđeno apylinkes, o iš jo šnervių pažiūro kibirkštys.

Regint tą žirgą, Nadirui net veidas persimainė. Išgirdęs tą baisingą klegesį, atbėgo uždušęs senasis karalius, o jam pridūrmui ir Marecha. Netrukus prieš rūmų susirinko visi miesto gyventojai ir su baimė be nuostaba apžiūrinėjo ugnim pūkstuojančią žirgą.

Karalius Nadiras pakvietė vyresnįjį į rūmus; paskui juos buvo nuneštos dovanos.

Ko tik čia nebuvo! Kokių puikių kailių ir brangenybių! Net Marecha susižavėjo!

Dėliodamas dovanas, pasiuntinys saldžiu balsu liaupsino savo valdovą, slapta dėbčiodamas į Marechą.

— O dėl žirgo, leisk pranešti tau vienam, — tarė jis, išdėliojęs dovanas ir įsitikinęs, kad jos padarė susirinkusiems labai gerą įspūdį.

— Kalbėk drąsiai, pašalinių čia nėra!

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 3 dieną, 2 valandą p. p., savo salėje, 160 Claremont St.

Narių dalyvavimas labai svarbus, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Be to, patikrinkite savo narines knygytes, kad neliktumėte suspenduoti.

T. Rimdžius
Kuopos sekretorius
WA. 2-3215

Moteryų dėmesiai

Tuojuo po sūninės susirinkimo, toje pačioje salėje įvyks Toronto Lietuvių Moterų Klubo narių susirinkimas.

Visos moterys maloniai kviečiamos atsilankyti. Turime kai kurių svarbių reikalų aptarti.

Klubo Valdyba

Torontiečių Kronika

Susilaukė sūnelio

A. ir R. Valentina susilaukė šeimos padidėjimo — sūnelio, o draugai Mikšiai — anūko.

Susijūdavo

Draugų Bulzgių sūnus Adolis Bulzgyys susijūdavo su angly tautybės kanadiete.

Bulzgiai dabar gyvena ant farmos netoli Toronto.

Išvyko užsienin

Dantistas dr. P. Morkis su šeima išvyko į Trinidadą, kur į

vyks dantistų konvencija.

Liaudies Balso vartininkas čempionas praėjusiame vajuje P. Samoška išvyko į Floridą pasišildyti ant saulės, nes Toronte šiuo tarpu pusėtinai šalta.

Paminėjo sukaktį

Vasario 17 d. G. Namajūnai su savo artimaisiais giminėmis, pas dukterį Jean Ramošką, paminėjo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

G. Namajūnas jau keliolika metų serga širdies liga, bet geroje šeimos globoje vis laikosi. Pastaruoju laiku ligai kiek patsunkėjęs ir savo didžiąją sukaktį buvo priversti apvaikščioti tik su savo artimaisiais giminėmis.

Rep.

R. MALINOVSKIS APIE STALINGRADO MŪŠIUS

(Atkelta nuo 4 pusl.)

Šiandien, minint 20-ąsias Stalingrado mūšio metines, mes laikome reikalingu pasakyti, kad vokiškasis militarizmas vėl kelia grėsmę taikai ir tautų saugumui. Tarybiniai žmonės nebijo nebaigtų mušti hitlerininkų grasinimų. Tarybų Sąjungos ginkluotosios pajėgos turi visa, kad galėtų sutriuškinti bet kurį agresorių. Tas, kas sukurstys termobranduolinį karą, neišvengiamai pats sudengs jo liepsnoje. Bet visos žmonijos interesais negalima leisti, kad revanšistai arba kiti karo kurstytojai keltų mirtiną pavojų šimtų milijonų žmonių gyvybei.

Baigdamas norėčiau palinkėti prancūzų tautai tvirtos ir ilgos taikos. Esu įsitikinęs, kad šiam linkėjimui visiškai pritaria visi taikos bičiuliai Prancūzijoje, jų tarpe dvejų pasauli-

nių karų veteranai, kurie savo krauju užmokėjo už teisę taikai, laimingai gyventi. Naudodamasis proga, siunčiu jiems karštą tarybinių ginklo draugų praėjusiuose karuose sveikinimą.

Dėkoju už dėmesį.

Su Dievu Nelenktyniuok

Tai buvo šių metų pradžioje. Pihnutėlėje telsiečių liaudies teatro salėje jau trečią valandą tęsėsi pokalbis tema "Šventi žodžiai — juodi darbai". Kalbėjo žinomi rajono ateistai. Tačiau ypač salė sukluso, kai tribunoje pasirodė žilas senelis, pensininkas iš Mitkaičių — Stasys Beržis — ir jaudindamasis pasakojo jo paties pergyventą skaudžią istoriją. O toji istorija tikrai įdomi.

Buržuaziniams laikais S. Beržis ryžosi įrodyti klebonui, kad gerus kopūstus išauginti padeda darbas, o ne dievas. Tuo tikslu jis daržė atskyrė kelius kopūstų daigus, prie jų įsmeigė kryžiuokus, tačiau šitų augalų visai neprižiūrėjo. Suprantama, gausiai patręšti ir nuolat prižiūrimi kopūstai greit pralenkė apleistus, nors ir "šventus" savo kaimynus.

Įsiutęs klebonas apskelbė valstietį viešai įžeidus dievą ir padavė jį teismą. Telsiuose S. Beržiui priteisė 6 metus ir tik Šiaulių apygardos teisme, padedant advokatams, pavyko bausmę sušvelninti iki 3 metų lygtinai. Senuko rankose — nuosprendžio kopija.

Alg. Kazragis

(Literatūra ir Menas)

AUKSINĖS SUKAKTUVĖS

(Atkelta nuo 3 puslap.)

Dabar Samuolis ant savo klemo turi mažą dirbtuvėlę, dėl malonumo ką nors iš medžio padaro, o Julė daro labai ištaigingus "Wishing wells" iš medžio, akmenėlių ir jūros gyvūnų kiautų (shells), juos meniškai suklijuojant ir tokiu būdu

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

Toronto Kuopos Ruošiamas

LIETUVIŠKŲ FILMŲ RODYMAS

Sekmadienį Vasario 24 d.

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Filmai naujai gauti, gaminti Tarybų Lietuvoje. Gražūs ir įdomūs. Pirmą sykį Toronte rodomi. Rodymas užtruks apie 2 valandas laiko. Taipgi bus pranešimas šių dienų klausimais.

Visus kviečiame atsilankyti

Pradžia 2 val. p.p.

Įžanga laisva

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

Toronto Kuopa Ruošia

Vakarienę - Šokius

Šeštadienį, Kovo - March 2 d.

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Seimininkės patieks skanią vakarienę. Apart kitko, bus ir bulvinių dešrelių, šokiams orkestras. Pasivašininimui įvairūs gėrimai.

Maloniai prašome įsigyti bilietus ir kuo skaitlingau dalyvaut vakarienėje ir šokiuose.

Vakarienė bus patiekta 6.30 val. vak. Prašom nesivėluoti. Įžanga \$2.00

padarant gražius kūrėlius.

Iš mažo biznelio ir iš socialės apdraudos pensijos gražiai gyvena: tai šildantis Kalifornijos saulė, tai vėsinantis savo daržė didelio avakado medžio pavėsyje, ir stebi kaip keturi anūakai lanko mokyklą.

Reikia pažymėti, kad Sarapai visą savo gyvenimą buvo stipraus nusistatymo laisvama-

niai. Išaugino tris padoriais dukteris toj dvasioj — be poterių, be ražančių, be kunigų ir bažnyčios, be gazdinimų velniais ir dievais.

Sarapai visuomet kalba apie Kanadoj paliktus draugus. O mes čia, Los Angeles apylinkėj gyvenantieji, palinkėsime jiems ilgų, laimingų ir saulėtų metų.

— Draugas

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street

WA. 2-6112, WA. 2-6111

Res. — CL. 1-0651

Toronto

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.